

bericht

Zwolle

Leefomgeving en Mobiliteit
Telefoon (038) 498

Voortgang uitvoering “Actualisering Beleidskader Dierenwelzijn 2020”

Opdrachtgever Bestuurlijk Monique Schuttenbeld

Opdrachtnemer Marco Westerhof

Versie 1

Datum juni 2023

Actualisering Beleidskader Dierenwelzijn 2020: inleiding

Via deze brief willen wij u informeren over de stand van zaken van dierenwelzijn in Zwolle. We doen dit op basis van de bij de speerpunten opgenomen actiepunten **Actualisering Beleidskader Dierenwelzijn 2020** (ABD2020). Daarbij geven wij ook onze reactie op de motie “Beleidsplan toekomstbestendige Zwolse dierenorganisaties”¹ die is ingediend bij de Begrotingsbehandeling 2023. Opmerking: inzet van deze motie is te komen tot een beleidsplan om de Zwolse dierenorganisaties (financieel) toekomstbestendig te maken, om zo (in ieder geval) de minimale staat voor dierenwelzijn te kunnen garanderen.

De raad heeft in het voorjaar van 2020 de “Actualisering Beleidskader Dierenwelzijn 2020” (ABD2020) vastgesteld. Inzet van dit Zwolse dierenwelzijnsbeleid is dat we als diervriendelijke gemeente niet alleen goed voor onze burgers zorgen, maar ook voor de vele (gezelschaps)dieren die er verblijven. Daarbij helpen we dieren in nood. We stellen ook regels, bijvoorbeeld voor het uitlaten van honden. Daarnaast hebben we een wettelijke taak bij de opvang van dieren. In de ABD2020 staat duidelijk wat onze rol is, wat er van ons mag worden verwacht en wat wij verwachten van de betrokken partners en de Zwolse burger. Niet in beton gegoten, maar waar nodig inspeland op actuele vragen.

In het Coalitie-akkoord 2022-2026 is vervolgens vastgelegd: “Zwolle is in 2021 uitgeroepen tot de meest diervriendelijke gemeente van Nederland. Het is het resultaat van de stappen die we de afgelopen jaren hebben gezet om het welzijn van dieren te verbeteren. Die lijn zetten we voort”.

Wat ons betreft voldoen het **brede kader en de geprioriteerde speerpunten** Opvang, PIEC, Dierenwelzijn & Mensenzorg en Hondenbeleid van de ABD2020 prima en hoeven niet te worden gewijzigd. Er zijn inmiddels nieuwe grote en kleine inhoudelijke stappen gezet. Daarop gaan wij hieronder in bij de diverse speerpunten. Daarbij willen we opmerken dat we nadrukkelijker de samenwerking hebben gezocht en verstevigd met partners in het Dieren Team Zwolle. Daarnaast zien we in de praktijk een sterke verwevenheid met aanpalend beleid (bijvoorbeeld sociale minima, “mensenopvang”) en/of uitvoering (bij bijvoorbeeld hondenbeleid liggen de budgetten en bevoegdheden feitelijk bij Handhaving, Wijkbeheer en -management, en uitgifte van grond door Vastgoed). Daarmee is er, naast de externe regierol, ook intern een dergelijke rol weggelegd vanuit dierenwelzijn.

¹ [Partij voor de Dieren | Beleidsplan toekomstbestendige Zwolse dierenorganisaties](#)

De **speerpunten Dierenwelzijn & Mensenzorg en Hondenbeleid** zullen dit najaar en in de eerste helft van 2024 van een plan van aanpak worden voorzien. Wij komen hier separaat bij u op terug.

Mede gelet op de bovengenoemde **motie van de Partij voor de Dieren** worden de partners die voor dierenopvang zorgen inmiddels kostendekkend gesubsidieerd. Dit in 2023 en 2024 nog op incidentele basis. Want het is nog wel zaak om het product “opvang van dieren” concreter uit te werken en op grond daarvan structurele subsidieafspraken te maken. Zie ook onder ‘1. Opvang van dieren completeren’. Wij zullen u in 2024 een beleidsplan presenteren om de Zwolse dierenorganisaties (financieel) toekomstbestendig te maken, om zo (in ieder geval) de minimale staat voor dierenwelzijn te kunnen garanderen. Wij zetten in op een overzicht van die concrete maatregelen, en de kosten daarvan, bij de Begrotingsbehandeling 2025.

Voortgang Speerpunten Zwols dierenwelzijnsbeleid

1. Opvang van dieren completeren

Opvang voor dieren in nood is een wettelijke taak.

Het Dierenasiel vangt de honden en katten op en ontvangt hiervoor al decennia lang subsidie. De opvang van gezelschapsdieren anders dan hond of kat is inmiddels ondergebracht bij Stichting Flappus. Deze organisatie ontvangt hiervoor sinds 2020 subsidie. Dat laatste geldt ook voor de Dierenambulance, die in transport en noodopvang voorziet.

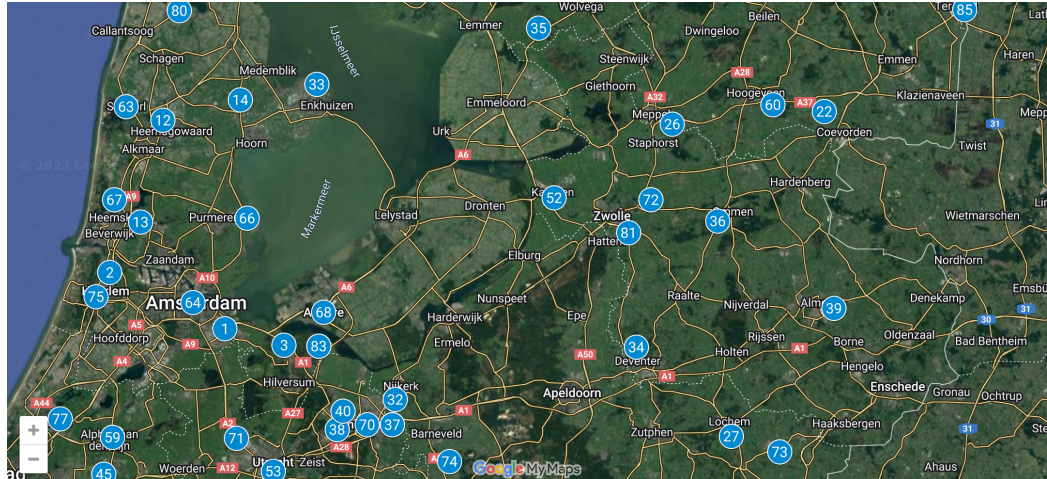
Flappus is ook uitvoeringspartner voor de opvang van wilde dieren. Sommige diersoorten doorlopen het traject van opvang, (medische) verzorging en rehabilitatie bij Flappus zelf. Voor andere diersoorten zijn specifieke expertise of gespecialiseerde faciliteiten nodig. In die gevallen worden dieren doorgeplaatst naar andere dierenopvangcentra. Het -dekkende- netwerk van dierenopvangcentra voor wilde dieren wordt in kaart gebracht door [Stichting wildopvang.nl](https://stichtingwildopvang.nl).

Datum 27 juni 2023

Titel

Herijking dierenwelzijnsbeleid

Actualisering Beleidskader Dierenwelzijn 2020

Afbeelding: impressie van de wildopvangcentra verspreid over het land.

Dierenambulance Zwolle beschikt over nieuwe faciliteiten om gesubsidieerde noodopvang te bieden wanneer dieren niet (direct) bij de dierenartsen, bij het Dierenasiel of Flappus terecht kunnen.

Wij zien dat er een toenemende druk is op de opvangcapaciteit. De naamsbekendheid van Stichting Flappus zorgt voor meer aanbod, met name ook van grotere groepen dieren. De diversiteit aan diersoorten vraagt bovendien om flexibiliteit qua huisvesting. Wanneer piekbelasting onoverkomelijke problemen oplevert, en niet binnen het landelijk netwerk opgelost kan worden, kunnen we incidenteel ondersteuning bieden. Daardoor hebben wij in 2023 een aanvullend subsidie verstrekt aan Flappus en de Dierenambulance. Ook al gelet op landelijke ontwikkelingen wat betreft dieren- en wildopvangcentra (financiering, basiskwaliteit, informatievoorziening en kennisuitwisseling) en in het kader van de hierboven genoemde motie, zijn wij met Flappus en Dierenambulance bezig te onderzoeken hoe we de uitvoering van de opvang toekomstbestendig kunnen optimaliseren qua kosten, capaciteit en samenwerking door de gezamenlijke Zwolse ketenpartners.

Wat afstemming op regionaal niveau over hulp aan dieren betreft: de buurgemeenten hebben een aanbod ontvangen van de Dierenambulance Kampen/Raalte/Dalfsen/Olst-Wijhe. De Provincie Overijssel heeft geen directe betrokkenheid. Waar het aanrijdingen met dieren op de provinciale wegen aangaat, dus tussen de gemeenten, wordt de dierenambulance of de wildbeheer-eenheid ingeschakeld, afhankelijk van de route van de melding.

Over de chipplicht: voor honden: die is al wettelijk van kracht; die voor katten is in ontwikkeling. De komende maanden worden door de minister gebruikt om daarover een standpunt in te nemen. Wij volgen die ontwikkeling.

Wij stimuleren in Zwolle aansluiting bij de jaarlijkse landelijke campagne 'Juni Chipmaand' georganiseerd door het Landelijk Informatie Centrum Gezelschapsdieren (LICG). Waar chippen een identificatiedoel dient, is sterilisatie primair een preventiemiddel. Het al dan niet laten steriliseren van huisdieren is in z'n algemeenheid een persoonlijke keuze van de huisdiereigenaar die met de dierenarts besproken kan worden.

2. PIEC (preventie, informatie, educatie en communicatie)

Piekmomenten in de aandacht voor, en communicatie over dierenwelzijn waren de publiciteit bij de vaststelling van de ADB2020, de jaarlijkse dierenwelzijnsmarkten in de Zwolse binnenstad en natuurlijk de landelijke uitverkiezing tot meest diervriendelijke gemeente in 2021.

Een opmerking hierbij: de dierenwelzijnsmarkt stopte door de corona-crisis. Dat heeft in 2022 geleid tot heroverweging van het concept door het Dieren Team Zwolle.

Inzet is nu een jaarlijks Dierendag-event op de verschillende locaties in de stad, waarbij de uitvoeringpartners de krachten bundelen. In het najaar van 2023 vindt deze aanpak voor het eerst plaats.

Voor het stimuleren van interactie met de Zwolse burger over dieren en dierenwelzijn wordt in eerste instantie gebruik gemaakt van de sociale media kanalen van de partners in het Dieren Team Zwolle. Het betrekken van ieders specifieke achterban blijkt een effectieve manier voor -verdere- bewustwording en actief worden. Daarbij is in 2022 de vraag/aanbod-functie op de website [SamenDieren \(samenzwolle.nl\)](https://www.samenzwolle.nl) gerealiseerd.

Mede op basis van de opgedane ervaring kunnen specifieke campagnes uitgevoerd worden al naar gelang van behoefte en actualiteit.

In samenwerking met NME (Natuur- en Milieu-educatie) is op alle kinderboerderijen een serie educatieve borden geplaatst op de verschillende locaties.

Verdergaande optimalisering van de educatieve functie van kinderboerderijen lijkt te vragen om herziening van organisatie en financiering. Ook het dierenwelzijnsbeleid speelt hierin een rol. We werken hieraan en komen hier in 2024 separaat op terug.

3. Dierenwelzijn en mensenzorg

Aan de ene kant dragen gezelschapsdieren bij aan mensenwelzijn en -zorg. Speciaal als het om minima of ouderen gaat. Daar tegenover staat het niet meer kunnen zorgen voor dieren, dieren dumpen en dierenmishandeling. Een sluitende aanpak in afstemming tussen alle partners voorkomt veel leed.

Wij geven een overzicht van in gang gezette acties:

- de tijdelijke opvang van dieren ('in pension') is geregeld via het Dierenasiel Zwolle en Flappus. Het gaat hier om acute situaties zoals ziekenhuisopname, detainering, huisuitzetting, huiselijk geweld, waarin het dier niet met de eigenaar mee kan, er geen sociaal vangnet is voor de verzorging van het dier, en de financiële mogelijkheden ontbreken om in de pensionkosten te voorzien
- de Sociale Wijkteams weten bij de indicatiestelling de weg naar de dierenorganisaties te vinden. In de praktijk gaat het om enkele casussen per jaar
- de dierenklinieken beschikken over regelingen en beperkte eigen werkbudgetten voor schrijnende situaties waarin mensen niet voor de behandeling van hun dier kunnen betalen. Daarnaast zijn er landelijke hulporganisaties die ingeschakeld kunnen worden. Ook crowdfunding vindt plaats. Opmerking: het gaat hier niet om dieren die via de dierenambulance binnen komen.
- wanneer afstand doen van een gezelschapsdier noodzakelijk is en de afstandskosten een belemmering vormen, dan kan hierin worden voorzien, dit ter beoordeling aan de betrokken partijen.
- als het gaat om de opvang en verzorging van dieren bij rampen: dit is niet opgenomen in het regionale rampenplan maar wel in de wet Veiligheidsregio. Daarin wordt de positie van dieren nadrukkelijk genoemd in art 3.1 "Tot de brandweerzorg behoort:" lid b "het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand." Ook evacuatie van dieren behoort tot de verantwoordelijkheid van de brandweer. Vanuit de praktijk diende zich een oefening aan in 2022: de opvang van Oekraïners en hun huisdieren.

Inmiddels is er een rijk palet aan objectieve en subjectieve databronnen beschikbaar: de jaarlijkse Petmonitor, data partners Dierenteam, bevolkings- en diereengegevens op landelijk en lokaal niveau en “interne” data (Handhaving, meldingen Wijk- en beheermanagement etc).

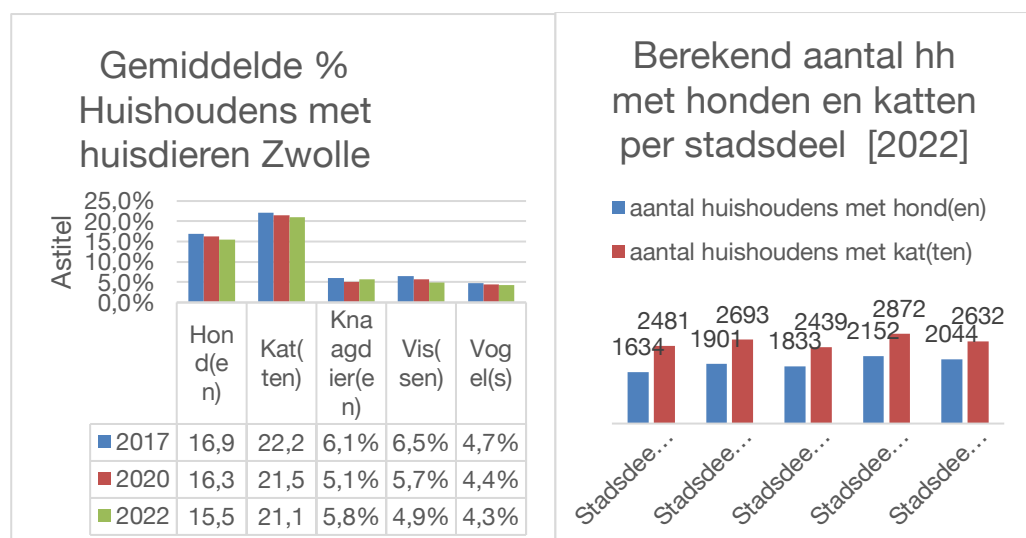
We willen graag weten wat de Zwolse burger vindt en wil als het gaat om dierenwelzijn en hondenbeleid/overlast.

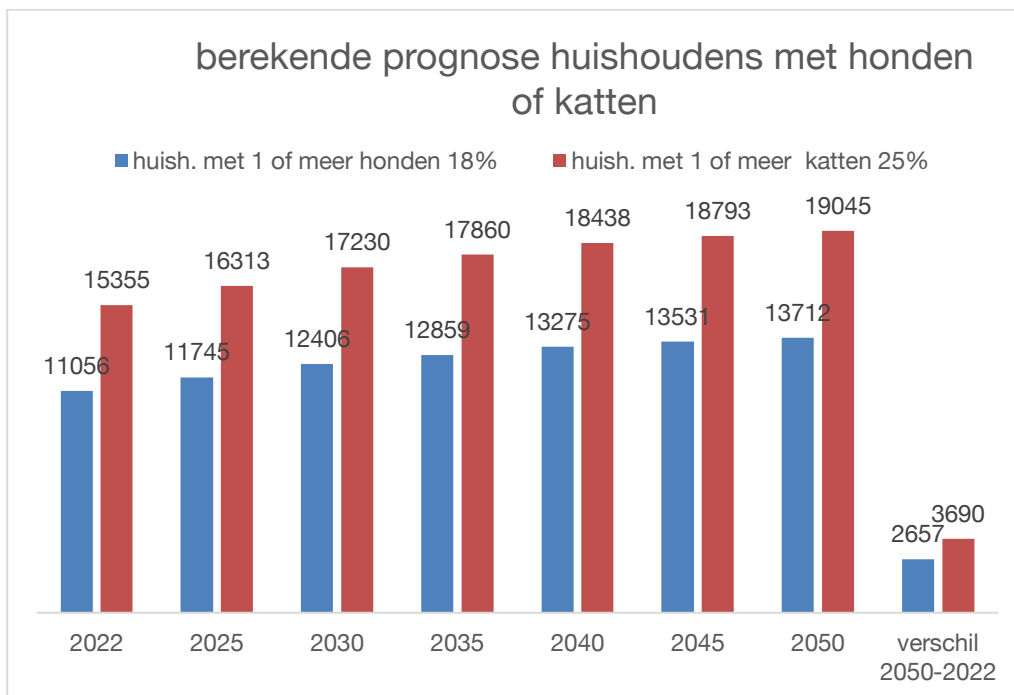
Momenteel zijn er diverse bronnen waaruit we rechtstreeks van de Zwolse burger brokken informatie krijgen: Buurt voor Buurt vooral in op hondenuitlaatstroken, hondenpoep en geluidsoverlast voor de bureu. Daarnaast zijn er open vragen die door bewoners kunnen worden benut voor opmerkingen. Er zijn diverse andere bronnen zoals Vitaal en Veilig Thuis (gericht op ouderen), Zwols Burgerpanel en met name social media/de website SamenDieren, die (kunnen) worden ingezet of waar info wordt uitgewisseld en gekanaliseerd.

We zijn van plan in 2024 te onderzoeken hoe we, mede gelet op de bestaande bronnen, meer lijn en inzicht kunnen krijgen én verschaffen als het gaat om uitvragen wat mensen nodig hebben in de omgang met, en opvang van hun dieren.

In de praktijk kan de analyse van de gegevens bijdragen aan bijvoorbeeld gerichte handavingsacties, meer zicht op aantallen en kosten opvang, actueel zicht op wijkvoorzieningen als uitlaatplekken en afvalbakken.

Ter illustratie enkele voorbeelden van beschikbare gegevens, die onderdeel worden van bredere analyses:

4. Hondenbeleid en handhaving

De uitvoering van het hondenbeleid is conform planning opgepakt in 2023. We zijn met alle partners in gesprek om te bezien waar met name de praktijk verbeterd kan worden. Het gaat dan om een breed palet van handhaving, losloopterreintjes, uitlaatservices, updaten (juridische) regelgeving, actualiseren hondenkaart en informatieverstrekking.

Wij zijn voornemens hierop in 2024 bij u terug te komen, t.b.v. de Begrotingsbehandeling 2025.